

KAM S ODPADKY Co se bude dělat s odpadky, až za pár let budou plné skládky? Kraj chce tento problém vyřešit postavením integrovaného centra, proti němuž ovšem protestují ekologové, kteří jej nenazvou jinak než spalovnou

„Spalovna škodí vzduchu asi jako plynová kotelna“

Ostrava (ama) - „Je nutno mít na paměti, že spalovna, jakkoli je toto slovo vnímáno málem jako sprosté slovo, má obdobné emise z komína jako kotelna spalující zemní plyn.“ To jsou slova náměstka hejtmána pro životní prostředí Miroslava Nováka.

Kraj ve spolupráci s investorem, jímž je akciová společnost sdružující pět měst, projekt integrovaného centra nakládání s komunálními odpady aktivně chystá od roku 2005. Zařízení by mohlo v areálu bývalého Dolu Barbora v Karvině stát už za šest let. Města spolu s krajem chtějí podle Nováka tímto zařízením snížit emis-

Pro

ni zatížení v regionu, vyřešit problém mamutích skládek a ještě šetřit uhlí.

„Ekoprotesty proti stavbě centra mají jen ideologický a možná i politicko-populistický podtext a se zdravým rozumem se vůbec nepotkaly,“ říká Miroslav Novák.

Se stavbou zařízení na energetické využívání odpadu souhlasili v roce 2007 i karvinští zastupitelé. Ale měli podmínky.

„Nemáme problém navrhnout karvinským zastupitelům usnesení zrušit, jakmile z jakýchkoli studií vlivu budoucí spalovny na životní prostředí města vyplynou negativní faktory nebo čísla pro město a jeho obyvatele,“ říká primátor Karviné Tomáš Hanzel. Dodává, že chce, aby debata o spalovně byla kvalifikovaná a aby se mezi lidmi dostávaly pravdivé informace.

Ostrava - Spalovny nepodporujeme. A zařízení, které chystá kraj, není nic jiného než spalovna. Takový je postoj ministerstva životního prostředí k projektu Krajského integrovaného centra na nakládání s komunálními odpady, které už několik let chystá kraj.

Investorem je akciová společnost sdružující pět zdejších měst - Frydek-Místek, Havířov, Karvinou, Opavu a Ostravu. Zástupci kraje přitom s názorem ministerstva, které jim vzkazuje, finančně vás nepodpoříme, zásadně nesouhlasí.

Novák: Postoj ministerstva je naprosto nerelevantní

„Tento postoj je v dnešním světě naprosto nerelevantní, dogmatický a neudržitelný,“ říká náměstek hejtmána pro životní prostředí Miroslav Novák.

Široká odborná i laická veřejnost podle něj chápe, že je ekologičtější energii z odpadu využít pro vytápění třeba bytů a nahradit tak fosilní palivo z neobnovitelných zdrojů, než bez užítku tento energetický potenciál zahrabat do země.

Hlavní částí centra, které má vzniknout v areálu bývalého Dolu Barbora v Karvině a jehož výstavba si vyžádá zhruba pět miliard korun, bude zařízení na energetické využívání zbylé směsi nevyužitelného směsného komunálního odpadu. Ročně zpracuje 200 tisíc tun odpadu a vyrobí 1 136 tisíc gigajoulů elektrické energie.

Podle ministerstva a některých ekologických organizací ale honos-

Vznikne spalovna?

SKLÁDKA. Hrušovská skládka v Ostravě, která bude plná za čtyři roky. FOTO: MAFA - JAROSLAV OŽANA

ný název jen zakrývá pravý obsah zařízení - spalovnu. „Kdyby zařízení mělo v názvu 'spalovna', nesměl by se v něm zpracovávat odpad z okolních států. U integrovaného centra to možné je,“ míní předseda občanského sdružení Frygato-Eko Václav Gavlovský.

Miroslav Novák uvádí, že podobných integrovaných center na nakládání s odpady, v laické řeči spaloven, existuje v Evropě přes 340. „Jedná se o nejčistší zdroje energie,“ říká Novák.

Emisí v ovzduší Karviné podle něj nepřibude, protože současně s provozem spalovny bude odstaven provoz části teplárny Karviná nebo teplárny ČSA.

„Vypočetl jsem si, že při spálení 200 tisíc tun komunálního odpadu nahradíme asi 40 až 45 tisíc tun uhlí. To je pět až šest procent roční spotřeby energie v Karvině. To není odpovídající množství,“ myslí si Václav Gavlovský, podle něhož bude mít spalovna dopad na životní prostředí, které je v Karvině dnes značně zatížené.

Jisté je, že kraj a města budou muset problematiku zpracování komunálních odpadů v nejbližších letech řešit. Například skládka v Ostravě-Hrušově bude plná v roce 2013.

Zástupci kraje a měst říkají, že projekt integrovaného centra nebudou měnit tak, aby se vešli do kritérií ministerstva životního prostředí.

Jeho mluvčí Jakub Kašpar uvedl, že ministerstvo by uvažovalo o podpoře integrovaného centra, ale jen takového, kde spalovna nebude hlavní částí projektu.

MARKÉTA RADOVÁ

Ekolog: Další zdroj znečištění si nezasloužíme

Karviná (ama) - Proti projektu Krajského integrovaného centra nakládání s komunálními odpady je ministerstvo životního prostředí i ekologové. „Pokud chce kraj získat podporu na dnes pouze takzvané krajské integrované centrum, musí projekt dost zásadně přepracovat. Dnes totiž opravdu nejde o nic jiného než o spalovnu s využitím energie,“ říká mluvčí ministerstva životního prostředí Jakub Kašpar.

Připouští, že ministerstvo je ochotno prostřednictvím peněz z Operačního programu Životní prostředí, s nimiž kraj v projektu počí-

Proti

tá, vznik některých spaloven umožnit. Taková podpora by ale směřovala jen do promyšlených a skutečně integrovaných projektů. Krajský projekt by musel počítat například i s třídící linkou, využitím vyříděného odpadu (nikoli energetickým) či třeba tříděním bioodpadu.

Václav Gavlovský z karvinského občanského sdružení Frygato-Eko říká, že pokud má spalovna skutečně nulový dopad na životní prostředí, ať ji kraj postaví třeba do Čeladné. „Území Karviné, kde dýcháme možná nejhorší ovzduší v Evropě, si nezaslouží, aby je zatížil další zdroj znečištění. Byť by se celkové emise zvýšily třeba jen o procento.“

Podle Jindřicha Petrlíka ze sdružení Arnika spalovny přispívají ke globálním změnám klimatu. Nezhodnocují energii vloženou do výroby zboží.

Spalovna životní prostředí nenaruší, míní Obroučka

Ostrava (ama) - Chystané integrované centrum, jemuž někteří neřeknou jinak než spalovna, životní prostředí nenaruší. Myslí si to vedoucí Centra environmentálních technologií Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava Karel Obroučka. Je integrované centrum chystané krajem vhodným způsobem zpracování odpadů?

To si nejsem zcela jist. Rozumně-

ší by bylo postavit kvalitní spalovnu, perfektně zabezpečenou proti úniku škodlivin. Provoz integrovaného centra by se totiž mohl výrazně prodražit. V případě, že by se odpad před spalováním předupravoval, musel by se ze zákona znovu posuzovat na obsah nebezpečných látek. A pokud by se jejich přítomnost prokázala, musel by směřovat do spalovny nebezpečných odpadů.

Integrované centrum, ústy jiných spalovna, má zpracovat 200 tisíc tun odpadu za rok. Je to hodně, nebo málo?

Pokud by 200 kilotun šlo pouze do spalovny, mohlo by se říct, že zařízení je předimenzované.

Lidé v kraji prý ročně vyprodukují asi 470 tisíc tun odpadu.

Ano, ale komunální odpad jistě nebude svážen z celého území.

Je postoj ministerstva vůči spalovnam správný?

Ne. V Evropě fungují stovky spaloven a není v tom žádný problém. Nicméně nedávno ministerstvo udělalo obrovský pokrok, když připustilo podporu některým typům spaloven. Podmínkou je však nepředimenzovanost těchto zařízení a výroba elektrické energie a tepla z odpadu.

Může integrované centrum přitížit životnímu prostředí?

Může, pokud nebude vybaveno dostatečným čistícím zařízením. Emisní normy jsou dnes dost přísné, dopad moderních spaloven na okolí je minimální. Každá toxická látka produkovaná spalovnamí prochází speciálním filtrem.

A co toxický popánek?

To jsou tuhé látky odloučené od

plynných produktů. Zpracovávají se solidifikací - zpevněním betonem nebo třeba protavením se sklem.

Výrobou energie ve spalovně se údajně ušetří energie z pevných paliv. Opravdu se to děje?

Zatímco ve Vídni v okamžiku, kdy teplo ze spalovny dostává, omezí jiné zdroje výroby, u nás to zatím tak nefunguje. Provoz spaloven se tak prodražuje.